

Příloha č. 2 ke sdělení sp.zn. sukls52713/2013

SOUHRN ÚDAJŮ O PŘÍPRAVKU

1. NÁZEV PŘÍPRAVKU

Ortanol 20 mg

2. KVALITATIVNÍ A KVANTITATIVNÍ SLOŽENÍ

Jedna tobolka obsahuje 20 mg omeprazolium.

Pomocné látky:

Jedna enterosolventní tvrdá tobolka obsahuje 116 mg laktosy.

Úplný seznam pomocných látek viz bod 6.1.

3. LÉKOVÁ FORMA

Enterosolventní tvrdá tobolka.

Enterosolventní tvrdé tobolky bílé barvy s černým potiskem „OME 20“ na obou částech, uvnitř bílé až béžové pelety.

4. KLINICKÉ ÚDAJE

4.1 Terapeutické indikace

Přípravek Ortanol 20 mg je indikován k:

Dospělí

- léčbě duodenálních vředů
- prevenci recidivy duodenálních vředů
- léčbě žaludečních vředů
- prevenci recidivy žaludečních vředů
- v kombinaci s vhodnými antibiotiky, k eradikaci *Helicobacter pylori* (*H. pylori*) při peptické vředové chorobě
- léčbě žaludečních a duodenálních vředů vyvolaných nesteroidními antirevmatiky
- prevenci žaludečních a duodenálních vředů vyvolaných nesteroidními antirevmatiky u ohrožených pacientů
- léčbě refluxní ezofagitidy
- dlouhodobé udržovací léčbě pacientů s vyléčenou refluxní ezofagitidou
- léčbě symptomatické gastroezofageální refluxní choroby
- léčbě Zollinger-Ellisonova syndromu

Pediatrické použití

Děti starší 1 roku a ≥ 10 kg

- léčba refluxní ezofagitidy
- symptomatická léčba pálení žáhy a kyselé regurgitace při gastroezofageální refluxní nemoci

Děti a dospívající starší 4 let věku

- v kombinaci s antibiotiky při léčbě duodenálních vředů způsobených *H. pylori*

4.2 Dávkování a způsob podání

Dávkování u dospělých

Léčba duodenálních vředů

Doporučená dávka u pacientů s aktivním duodenálním vředem je 20 mg jednou denně. U většiny pacientů dojde k vyhojení za dva týdny. U těch pacientů, u kterých k úplnému vyhojení nedojde po počáteční kúře, k němu obvykle dojde za další dva týdny léčby. U pacientů se slabě reagujícím duodenálním vředem se doporučuje 40 mg jednou denně, přičemž k vyhojení dojde za čtyři týdny.

Prevence recidivy duodenálních vředů

K prevenci recidivy duodenálních vředů u *H. pylori* negativních pacientů nebo tam, kde eradikace *H. pylori* není možná, je doporučena dávka 20 mg jednou denně. U některých pacientů může stačit dávka 10 mg. Pokud léčba selže, lze dávku zvýšit na 40 mg.

Léčba žaludečních vředů

Doporučená dávka je 20 mg jednou denně. U většiny pacientů dojde k vyhojení za čtyři týdny. U těch pacientů, u kterých k úplnému vyhojení nedojde po počáteční terapii, k němu obvykle dojde za další čtyři týdny léčby. U pacientů se slabě reagujícím žaludečním vředem se doporučuje 40 mg jednou denně, přičemž k vyhojení dojde za osm týdnů.

Prevence recidivy žaludečních vředů

K prevenci recidivy u pacientů s nedostatečně reagujícím žaludečním vředem je doporučena dávka 20 mg jednou denně. V případě potřeby lze dávku zvýšit na 40 mg jednou denně.

*Eradikace *H. pylori* při peptické vředové chorobě*

K eradikaci *H. pylori* je při volbě antibiotik nutno zvážit snášenlivost léčiv individuálního pacienta, přičemž se musí postupovat s ohledem na národní, regionální a místní vzory rezistence a léčebné pokyny.

- omeprazol 20 mg + klarithromycin 500 mg + amoxicilin 1 000 mg, každý dvakrát denně po dobu 1 týdne
- omeprazol 20 mg + klarithromycin 250 mg (alternativně 500 mg) + metronidazol 400 mg (nebo 500 mg nebo tinidazol 500 mg), každý dvakrát denně po dobu 1 týdne
- omeprazol 40 mg jednou denně s amoxicilinem 500 mg a metronidazolem 400 mg (nebo 500 mg nebo tinidazolem 500 mg), obojí třikrát denně po dobu 1 týdne.

V každém režimu, pokud je pacient stále pozitivní na *H. pylori*, lze léčbu opakovat.

Léčba žaludečních a duodenálních vředů vyvolaných nesteroidními antirevmatiky

Při léčbě žaludečních a duodenálních vředů vyvolaných nesteroidními antirevmatiky je doporučena dávka 20 mg jednou denně. U většiny pacientů dojde k vyhojení za čtyři týdny. U těch pacientů, u kterých k úplnému vyhojení nedojde po počáteční léčbě, k němu obvykle dojde za další čtyři týdny léčby.

Prevence žaludečních a duodenálních vředů vyvolaných nesteroidními antirevmatiky u ohrožených pacientů

Při prevenci žaludečních a duodenálních vředů vyvolaných nesteroidními antirevmatiky u ohrožených pacientů (věk > 60, žaludeční a duodenální vředy v anamnéze, krvácení v horní části gastrointestinálního traktu v anamnéze) je doporučená dávka 20 mg jednou denně.

Léčba refluxní ezofagitidy

Doporučená dávka je 20 mg jednou denně. U většiny pacientů dojde k vyhojení za čtyři týdny. U těch pacientů, u kterých k úplnému vyhojení nedojde po počáteční kúře, k němu obvykle dojde za další čtyři týdny léčby.

U pacientů s těžkou ezofagitidou se doporučuje 40 mg jednou denně, přičemž k vyhojení obvykle dojde za osm týdnů.

Dlouhodobá udržovací léčba pacientů s vyléčenou refluxní ezofagitidou

Při dlouhodobé udržovací léčbě pacientů s vyléčenou refluxní ezofagitidou je doporučená dávka 10 mg jednou denně. V případě potřeby lze dávku zvýšit na 20 až 40 mg jednou denně.

Léčba symptomatické gastroezofageální refluxní nemoci

Doporučená dávka je 20 mg denně. Pacienti mohou dostatečně reagovat i na dávku 10 mg denně, a proto je potřeba zvážit individuální úpravu dávky.

Pokud se symptomy po 4 týdnech léčby přípravkem 20 mg denně nedostanou pod kontrolu, doporučuje se provést další vyšetření.

Léčba Zollinger-Ellisonova syndromu

U pacientů se Zollinger-Ellisonovým syndromem je nutno dávku individuálně upravit a v léčbě pokračovat tak dlouho, jak je to klinicky indikováno. Doporučená zahajovací dávka je 60 mg denně. Všichni pacienti s těžkou chorobou a nedostatečnou odpovědí na jiné způsoby léčby byly efektivně залéčeni, přičemž více než 90 % pacientů zůstalo na dávce 20 až 120 mg denně. Pokud dávka přesáhne 80 mg denně, je nutno ji rozdělit a podávat dvakrát denně.

Dávkování u dětí

Děti starší než 1 rok a ≥ 10 kg

Léčba refluxní ezofagitidy

Symptomatická léčba pálení žáhy a kyselé regurgitace při gastroezofageální refluxní nemoci

Dávkovací doporučení jsou následující:

Věk	Hmotnost	Dávkování
≥ 1 rok věku	10-20 kg	10 mg jednou denně. Dávku lze v případě potřeby zvýšit na 20 mg jednou denně.
≥ 2 roky věku	> 20 kg	20 mg jednou denně. Dávku lze v případě potřeby zvýšit na 40 mg jednou denně.

Refluxní ezofagitida: doba léčby je 4 až 8 týdnů.

Symptomatická léčba pálení žáhy a kyselé regurgitace při gastroezofageální refluxní nemoci: doba léčby je 2 až 4 týdny. Pokud se symptomy po 2 až 4 týdnech nedostanou pod kontrolu, je nutno pacienta dále vyšetřit.

Děti a dospívající starší 4 let věku

*Léčba duodenálního vředu způsobeného *H. pylori**

Při volbě vhodné kombinací léčby je nutno přihlídnout k oficiálním národním, regionálním a místním pokynům týkajícím se bakteriální rezistence, trvání léčby (nejčastěji 7 dní, ale někdy až 14 dní) a vhodnému použití antibakteriálních látek.

Na léčbu musí dohlížet specialista.

Dávkovací doporučení jsou následující:

Hmotnost	Dávkování
15-30 kg	Kombinace se dvěma antibiotiky: omeprazol 10 mg, amoxicilin 25 mg/kg tělesné hmotnosti a klarithromycin 7,5 mg/kg tělesné hmotnosti se všechny podávají dvakrát denně po dobu 1 týdne.
31-40 kg	Kombinace se dvěma antibiotiky: omeprazol 20 mg, amoxicilin 750 mg a klarithromycin 7,5 mg/kg tělesné hmotnosti se všechny podávají dvakrát denně po dobu 1 týdne.
> 40 kg	Kombinace se dvěma antibiotiky: omeprazol 20 mg, amoxicilin 1 g a klarithromycin 500 mg se všechny podávají dvakrát denně po dobu 1 týdne.

Zvláštní populace

Porucha funkce ledvin

U pacientů s poruchou funkce ledvin není úprava dávky nutná (viz bod 5.2).

Porucha funkce jater

U pacientů s poruchou funkce jater může postačovat denní dávka 10 až 20 mg (viz bod 5.2).

Starší osoby (> 65 let věku)

U starších osob není úprava dávky nutná (viz bod 5.2).

Způsob podání

Doporučuje se užívat přípravek Ortanol 20 mg ráno, přednostně bez jídla, a zapít jej polovinou sklenice vody. Tobolky se nesmějí žvýkat ani drtit.

Pacienti s potížemi s polykáním a děti, které mohou pít nebo polykat polotuhou stravou

Pacienti mohou tobolku otevřít a její obsah zapít polovinou sklenice vody nebo mohou obsah tobolky smístit s lehce kyselou tekutinou, např. ovocnou šťávou nebo jablečným moštem nebo nesycenou vodou. Pacienty je nutno poučít, aby disperzi užíli ihned (nebo do 30 minut) a aby ji vždy před vypitím promíchali a zapili polovinou sklenice vody.

Alternativně mohou pacienti tobolku cucat a pelety zapít polovinou sklenice vody. Enterosolventní pelety se nesmějí žvýkat.

4.3 Kontraindikace

Přecitlivělost na omeprazol, substituované benzimidazoly nebo na kteroukoli z pomocných látek.

Omeprazol se stejně jako jiné inhibitory protonové pumpy nesmí používat současně s nelfinavirem (viz bod 4.5).

4.4 Zvláštní upozornění a opatření pro použití

Při jakýchkoli varovných symptomech (např. výrazný nechtěný úbytek na váze, opakované zvracení, dysfagie, hemateméze nebo meléna) a při podezření na žaludeční vřed nebo při žaludečním vředu je nutno vyloučit malignitu, protože léčba může potlačovat symptomy a oddálit diagnózu.

Současné podávání atazanaviru s inhibitory protonové pumpy se nedoporučuje (viz bod 4.5). Pokud se má za to, že kombinace atazanaviru s inhibítorem protonové pumpy je nevyhnutelná, doporučuje se pečlivé klinické sledování (např. virová nálož) v kombinaci se zvýšením dávky atazanaviru na 400 mg se 100 mg ritonaviru; dávka omeprazolu nesmí překročit 20 mg.

Omeprazol, jako všechny léky blokující kyseliny, může snižovat absorpci vitamínu B₁₂ (cyanokobalamin) v důsledku hypo- nebo achlorhydrie. To je nutno vzít v potaz u dlouhodobě léčených pacientů se sníženými tělesnými zásobami nebo s rizikovými faktory snížené absorpce vitamínu B₁₂.

Omeprazol je inhibítorem CYP2C19. Při zahájení nebo ukončování léčby omeprazolem je nutno vzít v potaz potenciální interakce s léčivými metabolizovanými prostřednictvím CYP2C19. Byla pozorována interakce mezi klopidogrelem a omeprazolem (viz bod 4.5). Klinický význam této interakce je nejistý. Jako opatření předběžné opatrnosti je nutno před současným užíváním omeprazolu a klopidogrelu varovat.

Některé děti s chronickými chorobami mohou vyžadovat dlouhodobou léčbu, i když se nedoporučuje.

Přípravek Ortanol 20 mg obsahuje laktosu. Pacienti se vzácnými dědičnými problémy s nesnášlivostí galaktosy, s vrozeným deficitem laktasy nebo s malabsorpcí glukosy-galaktosy nesmějí tento přípravek užívat.

Léčba inhibitory protonové pumpy může vést k mírně zvýšenému riziku gastrointestinálních infekcí, jako je *Salmonella* a *Campylobacter* (viz bod 5.1).

U pacientů léčených dlouhodobě inhibitory protonové pumpy, jako je omeprazol, byly hlášeny případy závažné hypomagnezémie. Tito pacienti byli léčeni nejméně 3 měsíce, ve většině případů 1 rok.

Hypomagnezémie se může projevit závažnými příznaky, jako je únava, tetanie, delirium, křeče, závratě a ventrikulární arytmie. Počáteční příznaky však mohou být nenápadné a mohou být přehlédnuty. U většiny postižených pacientů došlo ke zlepšení stavu poté, co byla léčba inhibítorem protonové pumpy ukončena a zahájena suplementace magnéziem.

U pacientů, u nichž je plánována dlouhodobá léčba nebo kteří mají užívat inhibitor protonové pumpy společně s digoxinem nebo jinými látkami, které mohou působit hypomagnezemií (např. diuretika), je vhodné vyšetřit hladinu magnézia před zahájením léčby a opakovaně v jejím průběhu.

Inhibitory protonové pumpy, obzvláště pokud jsou podávány ve vysokých dávkách a dlouhodobě (déle než 1 rok), mohou mírně zvyšovat riziko zlomenin proximálního konce femuru, distálního konce předloktí a obratlů, zejména u starších osob a osob se známými rizikovými faktory. Podle výsledků observačních studií mohou inhibitory protonové pumpy zvyšovat celkové riziko fraktur o 10-40 %. K tomuto zvýšení mohou částečně přispívat jiné rizikové faktory. Pacienti s rizikem osteoporózy mají být adekvátně léčeni a mají mít zajištěn dostatečný přísun vitamínu D a kalcia.

Jako ve všech případech dlouhodobé léčby, zvláště pokud trvá déle než 1 rok, musí být pacienti pravidelně sledováni.

4.5 Interakce s jinými léčivými přípravky a jiné formy interakce

Účinky omeprazolu na farmakokinetiku jiných léčivých látek

Léčivé látky s absorpcí závislou na hodnotě pH

Snížení kyselosti prostředí v žaludku během léčby omeprazolem může snižovat nebo zvyšovat absorpci léčivých látek, jejichž absorpce je na hodnotě pH závislá.

Nelfinavir, atazanavir

Plasmatické hladiny nelfinaviru a atazanaviru jsou při současném podávání s omeprazolem sníženy.

Současné podávání omeprazolu s nelfinavirem je kontraindikováno (viz bod 4.3). Současné podávání omeprazolu (40 mg jednou denně) snižovalo střední hodnotu expozice nelfinaviru o asi 40 % a střední hodnota expozice farmakologicky aktivnímu metabolitu M8 byla snížena o asi 75 až 90 %. Tato interakce může rovněž zahrnovat inhibici CYP2C19.

Současné podávání omeprazolu s atazanavirem se nedoporučuje (viz bod 4.4). Současné podávání omeprazolu (40 mg jednou denně) a kombinace atazanavir 300 mg/ritonavir 100 mg zdravým dobrovolníkům vedlo k 75% poklesu expozice atazanaviru. Zvýšení dávky atazanaviru na 400 mg vliv omeprazolu na expozici atazanaviru nekompensovalo. Současné podávání omeprazolu (20 mg jednou denně) s kombinací atazanavir 400 mg/ritonavir 100 mg zdravým dobrovolníkům vedlo k přibližně 30% snížení expozice atazanaviru v porovnání s kombinací atazanavir 300 mg/ritonavir 100 mg jednou denně.

Digoxin

Současná léčba omeprazolem (20 mg denně) a digoxinem zdravým subjektům zvyšovalo biologickou dostupnost digoxinu o 10 %. Toxicita digoxinu byla hlášena vzácně. Je však třeba opatrnosti, pokud se omeprazol podává ve vysokých dávkách starším pacientům. Terapeutické sledování digoxinu pak musí být posíleno.

Klopidogrel

V překřížené klinické studii byl klopidogrel (300 mg nárazová dávka následovaná 75 mg/den) podáván samotný a s omeprazolem (80 mg ve stejný čas jako klopidogrel) po dobu 5 dní. Expozice aktivnímu metabolitu klopidogrelu se snížila o 46 % (1. den) a o 42 % (5. den), pokud se klopidogrel a omeprazol podávaly společně. Střední hodnota inhibice agregace destiček se snížila o 47 % (24 hodin) a o 30 % (5. den), pokud se klopidogrel a omeprazol podávaly společně. V jiné studii bylo prokázáno, že podávání klopidogrelu a omeprazolu v různý čas nezabránilo jejich interakci, což je pravděpodobně způsobeno inhibičním účinkem omeprazolu na CYP2C19. V observačních a klinických studiích byly získány nekonzistentní údaje ohledně klinických důsledků této farmakokinetické/farmakodynamické interakce, pokud jde o velké kardiovaskulární příhody.

Jiné léčivé látky

Absorpce posakonazolu, erlotinibu, ketokonazolu a itrakonazolu je významně snížena, což může vést ke zhoršení klinické účinnosti. U posakonazolu a erlotinibu je nutno současné užívání vyloučit.

Léčivé látky metabolizované CYP2C19

Omeprazol je středně silným inhibitorem CYP2C19, což je hlavní enzym metabolizující omeprazol. Metabolismus současně podávaných léčivých látek rovněž metabolizovaných CYP2C19 může tedy být oslaben a systémová expozice těmito látkám může být zvýšena. Příklady takových léčiv jsou R-warfarin a další antagonisté vitamínu K, cilostazol, diazepam a fenytoin.

Cilostazol

Omeprazol, podávaný ve zkřížené studii v dávkách 40 mg zdravým subjektům, zvyšoval C_{max} a AUC cilostazolu o 18, respektive 26 %, a jednoho z jeho aktivních metabolitů o 29, respektive o 69 %.

Fenytoin

Během prvních dvou týdnů po zahájení léčby omeprazolem se doporučuje sledování plasmatických koncentrací fenytoinu, přičemž pokud se dávka fenytoinu upraví, sledování a další úpravu dávky je nutno provést po ukončení léčby omeprazolem.

Neznámý mechanismus

Saquinavir

Současné podávání omeprazolu s kombinací saquinavir/ritonavir vedlo ke zvýšení plasmatických hladin saquinaviru přibližně o 70 %, což bylo u pacientů s HIV infekcí spojeno s dobrou snášenlivostí.

Takrolimus

Bylo hlášeno, že současné podávání omeprazolu zvyšuje sérové hladiny takrolimu. Je nutno intenzivněji sledovat koncentrace takrolimu i renální funkce (clearance kreatininu), přičemž v případě potřeby je nutno upravit dávku takrolimu.

Účinky jiných léčivých látek na farmakokinetiku omeprazolu

Inhibitory CYP2C19 a/nebo CYP3A4

Jelikož je omeprazol metabolizován CYP2C19 a CYP3A4, mohou léčivé látky, o nichž je známo, že CYP2C19 nebo CYP3A4 inhibují (jako je klarithromycin a vorikonazol), vést ke zvýšení sérových hladin omeprazolu tím, že sníží rychlost metabolizace omeprazolu. Současná léčba vorikonazolem vedla k více než dvojnásobné expozici omeprazolu. Jelikož vysoké dávky omeprazolu jsou dobře snášeny, úprava dávky omeprazolu se obvykle nevyžaduje. Úpravu dávky je však nutno zvážit u pacientů s těžkou poruchou funkce jater a při dlouhodobé léčbě.

Induktory CYP2C19 a/nebo CYP3A4

Léčivé látky, o nichž je známo, že indukují CYP2C19 nebo CYP3A4 nebo oba izoenzymy (jako je rifampicin a třezalka tečkovaná), mohou vést ke sníženým sérovým hladinám omeprazolu tím, že zrychlí metabolizaci omeprazolu.

4.6 Těhotenství a kojení

Výsledky tří prospektivních epidemiologických studií (více než 1000 exponovaných výsledků) nepoukazují na žádné nežádoucí účinky omeprazolu na těhotenství ani na zdraví plodu/novorozence. Omeprazol lze během těhotenství užívat.

Omeprazol se vylučuje do mateřského mléka, nicméně není pravděpodobné, že by měl při použití terapeutických dávek na dítě vliv.

4.7 Účinky na schopnost řídit a obsluhovat stroje

Není pravděpodobné, že by přípravek Ortanol 20 mg ovlivňoval schopnost řídit nebo obsluhovat stroje. Mohou se vyskytnout nežádoucí účinky, jako jsou točení hlavy a poruchy vidění (viz bod 4.8). Pokud se objeví, nesmí pacient řídit nebo obsluhovat stroje.

4.8 Nežádoucí účinky

Nejčastějšími nežádoucími účinky (1 až 10 % pacientů) jsou bolesti hlavy, bolesti břicha, zácpa, průjem, flatulence a nauzea/zvracení.

V klinických hodnoceních omeprazolu a po uvedení přípravku na trh byly zjištěny nebo bylo pojato podezření na následující nežádoucí účinky. U žádného z nich nebyla zjištěna závislost na dávce. Dále uvedené nežádoucí účinky jsou klasifikovány podle četnosti a třídy orgánových systémů. Kategorie četností jsou definovány podle následující zvyklosti: velmi časté ($\geq 1/10$), časté ($\geq 1/100$ až $< 1/10$), méně časté ($\geq 1/1\ 000$ až $< 1/100$), vzácné ($\geq 1/10\ 000$ až $< 1/1\ 000$), velmi vzácné ($< 1/10\ 000$), není známo (z dostupných údajů nelze určit).

Třída orgánových systémů/četnost	Nežádoucí účinek
Poruchy krve a lymfatického systému	
Vzácné:	Leukopenie, trombocytopenie
Velmi vzácné:	Agranulocytóza, pancytopenie
Poruchy imunitního systému	
Vzácné:	Hypersenzitivní reakce, např. horečka, angioedém a anafylaktická reakce/šok
Poruchy metabolismu a výživy	
Vzácné:	Hyponatrémie
Není známo:	Hypomagnezémie (viz bod 4.4)
Psychiatrické poruchy	
Méně časté:	Nespavost
Vzácné:	Agitovanost, zmatenost, deprese
Velmi vzácné:	Agresivita, halucinace
Poruchy nervového systému	
Časté:	Bolesti hlavy
Méně časté:	Točení hlavy, parestézie, ospalost
Vzácné:	Poruchy vnímání chutí
Poruchy oka	
Vzácné:	Rozostřené vidění
Poruchy ucha a labyrintu	
Méně časté:	Vertigo
Respirační, hrudní a mediastinální poruchy	
Vzácné:	Bronchospasmus
Gastrointestinální poruchy	
Časté:	Bolesti břicha, zácpa, průjem, flatulence, nauzea/zvracení
Vzácné:	Sucho v ústech, stomatitida, gastrointestinální kandidóza
Poruchy jater a žlučových cest	
Méně časté:	Zvýšení jaterních enzymů
Vzácné:	Hepatitida se žloutenkou nebo bez ní
Velmi vzácné:	Selhání jater, encefalopatie u pacientů se stávající chorobou jater
Poruchy kůže a podkožní tkáň	
Méně časté:	Dermatitida, svědění, vyrážka, kopřivka
Vzácné:	Alopecie, fotosenzitivita
Velmi vzácné:	Erythema multiforme, Stevens-Johnsonův syndrom, toxická epidermální nekrolýza (TEN)
Poruchy svalové a kosterní soustavy a pojivové tkáň	
Méně časté:	Fraktury proximálního konce femuru, distálního konce předloktí a obratlů (viz bod 4.4)
Vzácné:	Artralgie, myalgie
Velmi vzácné:	Svalová slabost
Poruchy ledvin a močových cest	
Vzácné:	Intersticiální nefritida

Poruchy reprodukčního systému a prsu	
Velmi vzácné:	Gynekomastie
Celkové poruchy a reakce v místě aplikace	
Méně časté:	Celkový pocit nepohody, periferní edém
Vzácné:	Zvýšené pocení

Pediatrická populace

Bezpečnost omeprazolu byla hodnocena na celkem 310 dětech ve věku 0 až 16 let stížených nemocí související s kyselinou. Jsou k dispozici dlouhodobé údaje o bezpečnosti získané na 46 dětech podstupujících v průběhu klinického hodnocení udržovací léčbu těžké erozivní ezofagitidy omeprazolem, a to po dobu až 749 dní. Profil nežádoucích příhod byl obecně stejný jako u dospělých při krátkodobé i dlouhodobé léčbě. Ohledně účinků léčby omeprazolem na pubertu a růst nejsou k dispozici žádné dlouhodobé údaje.

4.9 Předávkování

O účincích předávkování omeprazolem u lidí jsou k dispozici jen omezené informace. V literatuře jsou popsány dávky až 560 mg, přičemž byla podána ojedinělá hlášení, kdy jednotlivé perorální dávky dosáhly až 2 400 mg omeprazolu (120násobek obvyklé doporučené klinické dávky). Byla hlášena nauzea, zvracení, točení hlavy, bolesti břicha, průjem a bolesti hlavy. V ojedinělých případech byla rovněž hlášena apatie, deprese a zmatenost.

Symptomy popsané v souvislosti s předávkováním omeprazolem jsou přechodné, přičemž nebyly hlášeny žádné závažné důsledky. Rychlost eliminace se se zvyšujícími se dávkami neměnila (kinetika prvního řádu). V případě potřeby je léčba symptomatická.

5. FARMAKOLOGICKÉ VLASTNOSTI

5.1 Farmakodynamické vlastnosti

Farmakoterapeutická skupina: inhibitory protonové pumpy, ATC kód: A02BC01

Mechanismus účinku

Omeprazol, což je racemická směs dvou enantiomerů, snižuje kyselou žaludeční sekreci prostřednictvím vysoce cíleného mechanismu účinku. Je to specifický inhibitor kyselinové pumpy v parietálních buňkách. Působí rychle a při dávkování jednou denně poskytuje kontrolu prostřednictvím reverzibilní inhibice sekrece žaludeční kyseliny.

Omeprazol je slabá báze a v silně kyselém prostředí intracelulárních kanálků parietálních buněk je koncentrován a konvergován na aktivní formu, která tam inhibuje enzym $H^+ K^+ -ATPázu$ – kyselinovou pumpu. Tento účinek na konečný krok procesu tvorby žaludeční kyseliny je závislý na dávce a poskytuje vysoce účinnou inhibici jak bazální, tak stimulované sekrece kyseliny, bez ohledu na podnět.

Farmakodynamické účinky

Všechny pozorované farmakodynamické účinky lze vysvětlit účinkem omeprazolu na sekreci kyseliny.

Účinky na sekreci žaludeční kyseliny

Perorální podávání omeprazolu jednou denně poskytuje rychlou a účinnou inhibici denní a noční sekrece žaludeční kyseliny, přičemž maximálního účinku se dosáhne za 4 dny léčby. Při dávce omeprazolu 20 mg se poté u pacientů s duodenálním vředem dosahuje střední hodnoty poklesu

vnitrožaludeční acidity během 24 hodin alespoň 80 %, přičemž střední hodnota poklesu maximálního výdeje kyseliny 24 hodin po podání dávky po stimulaci pentagastrinem je asi 70 %.

Perorální podávání omeprazolu v dávce 20 mg udržuje u pacientů s duodenálním vředem vnitrožaludeční hodnotu pH ≥ 3 pro střední hodnotu doby 17 hodin z 24hodinového období.

V důsledku snížené sekrece kyseliny a vnitrožaludeční acidity snižuje/normalizuje omeprazol u pacientů s gastroezofageální refluxní nemocí způsobem závislým na dávce expozici jícnu kyselinám. Inhibice sekrece kyseliny souvisí s plochou pod křivkou popisující průběh koncentrace omeprazolu v čase (AUC) a nikoli se skutečnou koncentrací v plasmě v daný čas.

Během léčby omeprazolem nebyla pozorována žádná tachyfylaxe.

Účinek na H. pylori

H. pylori souvisí s peptickou vředovou chorobou, včetně duodenální a žaludeční vředové choroby. *H. pylori* je hlavním faktorem vzniku gastritidy. *H. pylori* je spolu se žaludeční kyselinou hlavním faktorem vzniku peptické vředové choroby. *H. pylori* je hlavním faktorem vzniku atrofické gastritidy, která je spojena se zvýšeným rizikem vzniku rakoviny žaludku.

Eradikace *H. pylori* pomocí omeprazolu a antimikrobiálních látek je spojena s vysokou mírou vyhojení a dlouhodobou remisí peptických vředů.

Byly zkoušeny dvousložkové terapie a bylo zjištěno, že jsou méně účinné než terapie tříložkové. Lze je však zvážit v případech, kdy známá přecitlivělost použití kterékoli z trojkombinací vylučuje.

Další účinky související s inhibicí kyseliny

Během dlouhodobé léčby byly s mírně zvýšenou četností hlášeny žaludeční glandulární cysty. Tyto změny jsou fyziologickým důsledkem výrazné inhibice sekrece kyseliny, jsou benigní a zdá se, že jsou reverzibilní.

Snížená acidita prostředí v žaludku navozená jakkoli, včetně inhibice protonové pumpy, zvyšuje v žaludku počty bakterií, které jsou normálně přítomny v gastrointestinálním traktu. Léčba léčivými snižujícími kyselinu může vést k mírnému zvýšení rizika gastrointestinálních infekcí, jako je *Salmonella* a *Campylobacter*.

Pediatrické použití

V nekontrolované studii na dětech (ve věku 1 rok až 6 let) s těžkou refluxní ezofagitidou omeprazol v dávkách 0,7 až 1,4 mg/kg zlepšoval úroveň ezofagitidy v 90 % případů a významně snižoval refluxní symptomy. V jednoduše zaslepené studii byly děti ve věku 0 až 24 měsíců s klinicky diagnostikovanou gastroezofageální refluxní nemocí léčeny 0,5, 1,0 nebo 1,5 mg omeprazolu/kg. Četnost zvracení/regurgitace poklesla po 8 týdnech léčby o 50 % bez ohledu na dávku.

Eradikace *Helicobacter pylori* u dětí:

Randomizovaná, dvojitě zaslepená klinická studie (studie Hélot) vedla ohledně účinnosti a přijatelné bezpečnosti omeprazolu ve spojení se dvěma antibiotiky (amoxicilin a klarithromycin) při léčbě infekce *Helicobacter pylori* u dětí ve věku 4 roky a starších s gastritidou k následujícím závěrům: míra eradikace *Helicobacter pylori*: 74,2 % (23/31 pacientů) při kombinaci omeprazol + amoxicilin + klarithromycin v porovnání s 9,4 % (3/32 pacientů) při kombinaci amoxicilin + klarithromycin. Ohledně dyspeptických symptomů však nebyl prokázán žádný klinický přínos. Tato studie nedává žádné informace o dětech mladších 4 let.

5.2 Farmakokinetické vlastnosti

Absorpce

Omeprazol a hořečnatá sůl omeprazolu jsou v kyselinách nestabilní a proto se perorálně podávají jako enterosolventní granule v tobolkách nebo tabletách. Absorpce omeprazolu je rychlá, přičemž maximálních hladin v plasmě se dosahuje za přibližně 1 až 2 hodiny po podání dávky. Absorpce omeprazolu probíhá v tenkém střevě a obvykle je ukončena za 3 až 6 hodin. Současné požití potravy nemá na biologickou dostupnost vliv. Systémová dostupnost (biologická dostupnost) z jediné perorální dávky omeprazolu je přibližně 40 %. Po opakovaných podáních jednou denně se biologická dostupnost zvyšuje na asi 60 %.

Distribuce

Zdánlivý distribuční objem u zdravých subjektů je přibližně 0,3 l/kg tělesné hmotnosti. Omeprazol je z 97 % vázán na plasmatické proteiny.

Metabolismus

Omeprazol je úplně metabolizován systémem cytochromu P450 (CYP). Hlavní podíl jeho metabolizace závisí na polymorfně exprimovaném CYP2C19, který odpovídá za tvorbu hydroxyomeprazolu, což je hlavní metabolit v plasmě. Zbývající část je závislá na jiné specifické izoformě, CYP3A4, která odpovídá za tvorbu sulfonu omeprazolu. V důsledku vysoké afinity omeprazolu k CYP2C19 existuje potenciál ke kompetitivní inhibici a metabolickým lékovým interakcím s jinými substráty CYP2C19. V důsledku nízké afinity k CYP3A4 však omeprazol nemá potenciál k inhibici metabolismu jiných substrátů CYP3A4. Omeprazol navíc postrádá inhibiční účinky na hlavní enzymy CYP.

Přibližně 3 % bělošské populace a 15 až 20 % asijské populace postrádá funkční enzym CYP2C19 – tyto lidé se nazývají pomalými metabolizátory. U takových jedinců je metabolismus omeprazolu pravděpodobně katalyzován CYP3A4. Po opakovaném podání 20 mg omeprazolu jednou denně, byla střední hodnota AUC 5- až 10krát vyšší u pomalých metabolizátorů než u subjektů s funkčním enzymem CYP2C19 (rychlí metabolizátoři). Střední hodnota maximálních plasmatických koncentrací byla rovněž vyšší, a to 3- až 5krát. Tato zjištění nemají na dávkování omeprazolu žádné dopady.

Vylučování

Plasmatický eliminační poločas omeprazolu je obvykle kratší než jedna hodina jak po jediné perorální dávce, tak po opakované perorální dávce jednou denně. Omeprazol se při podání jednou denně z plasmy úplně vyloučí mezi dávkami bez tendence k akumulaci. Téměř 80 % perorální dávky omeprazolu se vyloučí jako metabolity do moči, zbytek ve stolici, kam se primárně dostane ze žluče.

AUC omeprazolu se s opakovaným podáním zvyšuje. Toto zvýšení je závislé na dávce a po opakovaném podání vede k nelineárnímu vztahu dávka-AUC. Tato závislost na čase a dávce je důsledkem poklesu metabolismu prvního průchodu a systémové clearance, což je pravděpodobně způsobeno inhibicí enzymu CYP2C19 omeprazolem a/nebo jeho metabolity (např. sulfonem). U žádného z metabolitů nebyl zjištěn žádný účinek na sekreci žaludeční kyseliny.

Zvláštní populace

Porucha jaterních funkcí

Metabolismus omeprazolu u pacientů s poruchou funkce jater je narušen, což vede ke zvýšení AUC. Nebylo prokázáno, že by omeprazol měl při podávání jednou denně tendenci k akumulaci.

Porucha funkce ledvin

Farmakokinetika omeprazolu, včetně systémové biologické dostupnosti a rychlosti eliminace, je u pacientů se sníženou funkcí ledvin nezměněna.

Starší osoby

Rychlost metabolizace omeprazolu je u starších osob (75 až 79 let věku) poněkud snížena.

Pediatričtí pacienti

Během léčby doporučenými dávkami u dětí od 1 roku věku byly získány podobné plasmatické koncentrace jako u dospělých. U dětí mladších 6 měsíců je clearance omeprazolu nízká v důsledku nízké kapacity k metabolizaci omeprazolu.

5.3 Předklinické údaje vztahující se k bezpečnosti

Při celoživotních studiích na krysách léčených omeprazolem byla pozorována hyperplasie žaludečních enterochromafinních buněk a karcinoidy. Tyto změny jsou výsledkem trvalé hypergastrinémie, která nastává sekundárně po inhibici kyselin. Podobná zjištění byla učiněna po léčbě antagonisty receptorů H₂, inhibitory protonové pumpy a po parciální fundektomii. Tyto změny tedy nejsou důsledkem přímého účinku žádné z jednotlivých léčivých látek.

6. FARMACEUTICKÉ ÚDAJE

6.1 Seznam pomocných látek

Pomocné látky: částečně substituovaná hyprolosa, mikrokrytalická celuloza, laktosa, povidon, polysorbát 80, mastek, oxid hořečnatý, methakrylátový kopolymer typ C (30% vodní disperze), triethyl-citrát, magnesium-stearát.

Tobolka: želatina, oxid titaničitý.

Potisk tobolek: černý inkoust (šelak, černý oxid železitý, propylenglykol, hydroxid amonný).

6.2 Inkompatibility

Neuplatňuje se.

6.3 Doba použitelnosti

2 roky

Po prvním otevření lahvičky: 50 dní.

6.4 Zvláštní opatření pro uchování

Blistr: Uchovávejte při teplotě do 25°C. Uchovávejte v původním obalu, aby byl přípravek chráněn před světlem a vlhkostí.

Lahvička: Uchovávejte při teplotě do 25°C. Uchovávejte v dobře uzavřené lahvičce, aby byl přípravek chráněn před světlem a vlhkostí.

6.5 Druh obalu a velikost balení

OPA/ALU-PVC/ALU blistr, krabička

Velikost balení: 14, 28, 56 enterosolventních tvrdých tobolek.

Bílá lahvička z HDPE s PP šroubovacím uzávěrem (dětským bezpečnostním nebo pojistným) s vloženým vysoušedlem obsahujícím silikagel a molekulární síta (1:1), krabička
Velikost balení: 28 nebo 2 x 50 enterosolventních tvrdých tobolek

Na trhu nemusí být všechny velikosti balení.

6.6 Zvláštní opatření pro likvidaci přípravku

Žádné zvláštní požadavky.

7. DRŽITEL ROZHODNUTÍ O REGISTRACI

Lek Pharmaceuticals d.d., Ljubljana, Slovinsko

8. REGISTRACNÍ ČÍSLO

09/818/94-C

9. DATUM PRVNÍ REGISTRACE/PRODLOUŽENÍ REGISTRACE

7.7.1994/ 21.2. 2007

10. DATUM REVIZE TEXTU

29.3.2013